

I-Plan 1.0 MAAT IN DE SHIT

'Maat in de shit' is een lespakket van VAD voor leerkrachten om met leerlingen tweede graad secundair onderwijs te werken rond cannabis. Het pakket bestaat uit één leerkrachtenhandleiding, tien leerlingenbrochures, tien flyers voor de leerlingen en twee affiches. De invalshoek 'vriendschap en relaties' maakt het mogelijk een brug te slaan tussen werken rond de cannabisthematiek enerzijds en een bredere aanpak, gericht op het ondersteunen van normen en vaardigheden anderzijds.

Vooronderzoek

1. Probleemanalyse: Wat is het probleem en met welke gedrags- en omgevingsfactoren hangt dit samen?

In de probleemanalyse werd bekeken hoeveel leerlingen in het secundair onderwijs cannabis gebruik(t)en en met wie jongeren meestal praten als ze met een probleem zitten. Hiervoor werden o.a. cijfers uit de leerlingenbevraging gebruikt.

2. Determinantenanalyse: Welke determinanten zijn van invloed op het gedrag en de omgeving?

In de determinantenanalyse werd bekeken wat bepaalt of jongeren al dan niet cannabis gebruiken en of dit al dan niet problematisch wordt, en wat bepaalt of jongeren elkaar helpen als ze in de problemen geraken, bijvoorbeeld: leeftijd, zelfvertrouwen, communicatievaardigheden, kennis, ervaring, attitude en sociale normen van vrienden t.o.v. cannabisgebruik, enz. ...

Interventie ontwikkeling

3. Doelgroepen: Wie zijn de doelgroep(en) van het project?

De uiteindelijke doelgroep werd reeds uitgeklaard in het vooronderzoek, met name leerlingen uit de tweede graad secundair onderwijs (14-17 jarigen). Er werd beslist om naar hen te werken via regionale en lokale preventiewerkers, via CLB medewerkers, en via leerkrachten uit de tweede graad secundair onderwijs (intermediaire doelgroepen).

4. Doelen: Hoe sluiten de doelen aan op de gemaakte analyse in het vooronderzoek?

Op basis van het vooronderzoek werd beslist dat het belangrijk is dat leerlingen elkaar ondersteunen wanneer vrienden problemen hebben met cannabis. Dit vormde dan ook één van de belangrijkste einddoelen. Om dit doel te bereiken, werd ervoor gekozen op verschillende determinanten te werken, zoals hun kennis over effecten en risico's van cannabisgebruik en hun attitude en sociale normen t.a.v. cannabisgebruik. De tussendoelen richten zich dan ook op deze determinanten. Op niveau van de leerkrachten situeren de doelen zich op het vlak van kennis en vaardigheden van leerkrachten om rond cannabisgebruik te werken.

5. Interventie: Waarom is de interventie geschikt om de gestelde doelen te realiseren?

De train-de-trainer, deelnemersmap, vorming, leerkrachtenhandleiding, leerlingenbrochure, flyer en affiche worden omschreven, alsook de onderbouwing van de vorm en inhoud van deze methodieken.

Implementatie

6. Implementatieplan: Op welke manier wordt de interventie geïmplementeerd?

Eerst werd gekeken naar belemmerende of bevorderende factoren bij de implementatie van het lessenpakket. Een bevorderende factor voor de implementatie is bijvoorbeeld dat scholen geconfronteerd worden met leerlingen met problemen met cannabis, een belemmerende factor is dat scholen een beperkt budget hebben voor materiaalaankoop. Op basis van een analyse van de belemmerende en bevorderende factoren, werden vervolgens de werkvormen voor implementatie bepaald, zoals een vorming waarbij het materiaal gratis werd aangeboden en aankondigingen via allerlei websites en tijdschriften.

Evaluatie

7. Evaluatieplan: Op welke manier werd tot duidelijkheid en overeenstemming gekomen tussen verschillende betrokkenen over de vragen waarop de evaluatie antwoord dient te geven?

Voor de evaluatie werd er een overleg georganiseerd met de verschillende partners die betrokken waren bij de ontwikkeling van het project. Er werd beslist het pakket te evalueren bij de leerlingen en bij de leerkrachten. Bij de leerlingen werd aan de hand van focusgroepen gepeild naar hun waardering en beleving van het pakket, en werd geprobeerd een indicatie te krijgen van de impact van het pakket op sociale normen. Bij de leerkrachten werd de vorming geëvalueerd, werd gepeild naar hun waardering van het pakket en werd het implementatieproces geëvalueerd (hoe zijn de lessen verlopen, wat waren succes- en faalfactoren). Het evaluatieplan van Maat in de Shit vind je [hier](#).

Randvoorwaarden en haalbaarheid

8. Draagvlak: Welke interne en externe partners zijn er nodig voor het draagvlak in iedere fase van het project?

MIDS werd ontwikkeld vanuit CAT Infopunt / Preventiehuis en werd in samenwerking met VAD verder uitgebouwd en geactualiseerd. Verschillende regionale en lokale preventiewerkers werden betrokken in verschillende fasen van de ontwikkeling en implementatie. Er werd ook samengewerkt met de onderwijskoepels.

9. Capaciteit: wat is de beschikbare capaciteit voor het project?

Er was voldoende expertise bij de verschillende betrokken partners om dit pakket te ontwikkelen – verder uit te bouwen. Het pakket werd gesponsord door de Cera Foundation en er werden ook middelen vrijgemaakt vanuit VAD.